

Nr. 6618/06.12.2016

INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI MARAMUREȘ			
INTRARE	Nr. <u>6664</u>		
IESIRE			
Anul	<u>2016</u>	Luna	<u>12</u> Ziua <u>07</u>

AVIZAT,

Inspector școlar general
Prof. Ana MOLDOVAN



STUDIU PRIVIND

**OPȚIUNILE ȘCOLARE
ALE ELEVILOR DE CLASA A VIII-A
PENTRU ANUL ȘCOLAR 2017-2018**

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Decembrie, 2016

Echipa de elaborare:

- **conf. univ. dr. psih. Delia-Mariana Ardelean, director CJRAE Maramureș**
 - **consilier școlar, Bontoș Ioana Adela, coordonator CJAP Maramureș**
 - **consilier școlar, Luminița Georgescu, CJAP Maramureș**
 - **consilieri școlari din CSAP Maramureș**
- **Fundamentare teoretică și științifică: conf.univ. dr. psih. Delia-Mariana Ardelean, director CJRAE Maramureș** (Argument, Aspecte teoretice ale cercetării privind opțiunile școlare ale elevilor de clasa a VIII-a pentru anul școlar 2017-2018; Servicii de dezvoltare a carierei oferite în învățământul preuniversitar. Rolul consilierului școlar și al profesorului diriginte; Anexa 3).
 - **Elaborare/actualizare chestionare: consilier școlar, Luminița Georgescu-CJAP Maramureș**
 - **Managementul aplicării chestionarelor: consilierii școlari CAP, directori, profesori, profesori diriginți**
 - **Centralizarea, prelucrarea, reprezentarea grafică și interpretarea cantitativă a datelor: consilier școlar, Luminița Georgescu - CJAP Maramureș**
 - **Monitorizarea și evaluarea calității cercetării: conf.univ.dr. Delia-Mariana Ardelean**

CUPRINS

Argument	4
I.ASPECTE TEORETICE ALE CERCETĂRII PRIVIND OPȚIUNILE ȘCOLARE ALE ELEVILOR DE CLASA A VIII-A PENTRU ANUL ȘCOLAR 2017-2018.....	8
I.1. Servicii de dezvoltare a carierei oferite în învățământul preuniversitar. Rolul consilierului școlar și al profesorului dirigit	9
II.METODOLOGIA CERCETĂRII.....	13
II.1. Scopul cercetării.....	13
II.2. Obiectivele cercetării	14
II.3. Ipotezele cercetării	14
II.4. Descrierea grupui țintă și a eșantionului de cercetare.....	14
II.5. Metoda de cercetare.....	15
II.6. Instrumentul de măsură.....	15
II.7. Variabilele măsurate.....	15
II.8. Perioada de colectare a datelor.....	15
II.9. Prelucrarea și interpretarea datelor.....	15
III. Interpretarea cantitativă a rezultatelor.....	19
IV. CONCLUZII.....	33
V. Bibliografie	36
VI. Anexe.....	37
Anexa 1: EȘANTION	
Anexa 2: CHESTIONAR	
Anexa 3: ELABORAREA POLITICII ȘCOLII PRIVIND EDUCAȚIA ȘI ORIENTAREA ÎN CARIERĂ	

Argument



„Educația și orientarea în carieră sunt importante pentru a-i ajuta pe tineri să se înțeleagă pe sine, să aprofundeze instrumentele de care au nevoie pentru a înțelege oportunitățile de muncă disponibile și să-și dezvolte abilitățile de care au nevoie pentru a se corela cu respectivele oportunități”(1)

Acordarea de servicii de dezvoltare în carieră a devenit tot mai complexă ca urmare a schimbărilor rapide de pe piața muncii, din educație și din formare. Acest fenomen face ca persoanele care oferă aceste servicii să furnizeze sugestii precise și actuale, informații despre locurile de muncă, oportunități de educație și de formare a tinerilor din școli, pentru ca aceștia să facă o tranziție eficientă de la școală la locul de muncă.

Este esențial ca tinerilor din școli să li se ofere oportunitatea de a-și asuma responsabilitatea pentru planificarea și dezvoltarea propriei cariere. Ei trebuie să înțeleagă importanța unei flexibilități sporite în ceea ce privește tipurile de locuri de muncă și pregătirea necesară de care au nevoie pentru a ocupa un loc de muncă.

Piața muncii se schimbă cu rapiditate. Se face trecerea de la locuri de muncă organizate în jurul unor servicii clar definite, cu un set de sarcini previzibile, către locuri de muncă în care activitatea este alcătuită dintr-un set de proiecte în care sarcinile de lucru se modifică în funcție de priorități.

Tinerii care intră pe piața muncii nu vor mai alege un „loc de muncă pentru întreaga viață”, ci va fi nevoie ca ei să dobândească o înțelegere clară a talentelor și intereselor lor și a modului în care acestea pot fi aplicate într-o piață a muncii aflată într-o continuă schimbare.

Școlile noastre trebuie să furnizeze un program cuprinzător de educație și orientare în carieră, astfel încât elevii să ia decizii realiste în ceea ce privește cariera.

În contextul schimbărilor de pe piața muncii, luarea unor decizii realiste și bine informate devine extrem de importantă și școlile trebuie să se asigure că elevii sunt pregătiți eficient pentru a-și planifica în mod optim carierele profesionale viitoare.

Cadrele didactice joacă un rol important și trebuie să se implice în acordarea sprijinului necesar, astfel încât, elevii și tinerii să poată decizii profesionale realiste și să își poată implementa planurile de acțiune privind cariera. Privind din această perspectivă, profesorii contribuie la asigurarea unei tranziții ușoare a elevilor de la școală către muncă, formare profesională sau educație suplimentară.

În acest sens, în scopul **fundamentării proiectului planului de școlarizare pentru anul școlar 2017-2018**, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș vine în sprijinul Inspectoratului Școlar Județean Maramureș prin realizarea **Studiului pentru identificarea opțiunilor școlare ale elevilor de clasa a VIII-a din județul Maramureș**.

Finalitatea studiului:

Datorită complexității tot mai mari a pieței muncii, este necesar ca elevii să ia decizii realiste în legătură cu viitoarele lor cariere, pentru a aduce contribuții eficiente la creșterea economică a țării, pe parcursul întregii vieți.

Pe de o parte, din punctul de vedere al tinerilor, este important ca aceștia să își găsească un loc de muncă care să le ofere satisfacție profesională.

Pe de altă parte, pentru prosperitatea țării, este esențial ca sistemul de învățământ să îi pregătească pe elevi pentru provocările legate de oportunități viitoare de angajare și să ia în considerare dinamica schimbărilor în industrie și comerț.

Pornind de la aceste realități și perspective, în cadrul studiului realizat, la nivelul CJRAE MM am avut în vedere :

- informarea elevilor și părinților asupra opțiunilor școlare/ profesionale ale elevilor din clasa a VIII-a din județul Maramureș;

- sprijinirea fundamentării proiectului planului de școlarizare al Inspectoratului Școlar Județean Maramureș, pentru anul școlar 2017-2018.

În viziunea CJRAE Maramureș, consilieri școlari sau specialiștii Centrului Județean de Asistență Psihopedagogică, trebuie să își asume responsabilitatea pentru orientarea în carieră a elevilor. Aceștia sunt persoane calificate care pot și trebuie să ofere consiliere aprofundată, ajutându-i pe elevi să ia decizii realiste în ceea ce privește orientarea profesională; totuși, activitatea lor nu poate avea loc într-un mod izolat. Cu cât elevii primesc mai mult sprijin, printr-un program de educație pentru carieră, pentru a recunoaște nevoia de planificare a unei cariere și cu cât sunt mai bine pregătiți pentru a lua decizii, cu atât este mai probabil ca ei să aibă o tranziție ușoară de la școală către piața muncii.

Elevii trebuie să aibă o înțelegere clară a pieței muncii pentru a putea lua decizii realiste legate de viitorul lor profesional. Orientarea în carieră este metoda prin care elevii sunt asistați să analizeze informații despre posibile opțiuni profesionale, prin înțelegerea propriilor talente, cunoștințe și experiențe comparate cu oportunitățile de pe piața muncii.

Prin urmare, este important ca profesorii din școli să susțină acest proces, făcând o legătură între disciplinele de studiu și opțiunile pentru o meserie (de exemplu, un elev interesat de discipline de studiu științifice poate studia medicina în viitor) și să fie conștienți de schimbările viitoare din industrie și comerț. Școlile profesionale fac acest lucru în mod automat (dacă un elev studiază meseria de tâmplar, capătă experiența practică a muncii care îl va ajuta să facă alegeri realiste la încheierea cursului). Deoarece în liceele teoretice o experiență de muncă extinsă nu este posibilă, este important ca elevii să aibă oportunitatea de a discuta despre opțiunile lor profesionale și de a cerceta așteptările angajatorilor, pentru a înțelege gama de roluri și responsabilități pe care le presupune un loc de muncă.

Cadrele didactice care predau anumite discipline pot susține procesul de orientare în carieră ajutându-i pe elevi să-și dezvolte abilități de luare a deciziilor care să le permită să facă alegeri realiste de-a lungul vieții lor școlare.

Ce trebuie să facem cu toții pentru a veni în sprijinul elevilor și tinerilor pentru o educație pentru carieră și o orientare școlară și profesională optimă?

Educația pentru carieră este un program planificat de activități curriculare și experiențe de învățare. Scopul său este de a-i ajuta pe tineri să-și dezvolte cunoștințele și abilitățile necesare

pentru a face alegeri de succes și a administra tranziția de la perioada de studiu la un loc de muncă.

Educația pentru carieră îi ajută pe elevi:

- să investigheze oportunitățile de învățare și pe cele legate de carieră;
- să analizeze în cunoștință de cauză oportunitățile de studiu și opțiunile profesionale;
- să înțeleagă cum îi vor ajuta alegerile educaționale și profesionale să își îndeplinească aspirațiile;

- să îi ajute să își administreze cu succes principalele momente ale perioadei de tranziție.

Elevii au nevoie de ajutor pentru:

- a învăța cum să își evalueze realizările, preocupările și aptitudinile;
- a învăța cum să dezvolte planuri de acțiune;
- a insera respectivele planuri într-un document scris;
- a pune planurile în aplicare.

În acest sens, elevii au nevoie de sprijin continuu din partea unor profesori care să acționeze într-un cadru general de educație și orientare în carieră. Rolul cadrelor didactice în procesul de orientare în carieră este să furnizeze informații și despre profesii, dar, în același timp, să se constituie și ca repere pentru acei elevi care au nevoie de orientare bazală în carieră.

Prin urmare, un program de orientare în carieră trebuie să aibă trei obiective:

- dezvoltarea personală (Autocunoașterea)
- explorarea carierei (Cunoașterea oportunităților)
- managementul carierei (Luarea deciziilor și planificarea perioadei de tranziție)

Orientarea în carieră are scopul de a-i ajuta pe tineri să își folosească cunoștințele și abilitățile pe care le dobândesc din educația pentru carieră atunci când iau decizii. Este extrem de important ca orientarea să fie imparțială. Orientarea în carieră și educația pentru carieră se întrepătrund și depind una de cealaltă în ceea ce privește eficiența lor și fiecare este necesară pentru a o susține și completa pe cealaltă.

Educația pentru carieră „îi ajută pe tineri să își dezvolte cunoștințele și abilitățile de care au nevoie pentru a face alegeri bune, a administra tranzițiile legate de învățare și a intra pe piața muncii”, în timp ce orientarea în carieră „îi ajută pe tineri să folosească cunoștințele și abilitățile pe care și le dezvoltă pentru a lua decizii legate de tipurile de învățare și muncă care sunt adecvate pentru ei” (Stevenson, Miclea, Opre, 2007)

În vederea fundamentării actului educațional pe baza nevoilor de dezvoltare personală și profesională a tinerilor din perspectiva dezvoltării durabile și a asigurării coeziunii economice și sociale, precum și în vederea elaborării de către unitățile de învățământ liceal a planurilor de școlarizare, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș a conceput și aplicat un chestionar ce vizează orientarea școlară și profesională, în scopul sondării opțiunilor școlare și profesionale ale elevilor din clasele a VIII-a. Chestionarul permite identificarea modului în care școala și familia îi pot sprijini pe elevi în alegerea pe care o vor face la finalul ciclului gimnazial.

I. ASPECTE TEORETICE ALE CERCETĂRII PRIVIND OPȚIUNILE ȘCOLARE ALE ELEVILOR DE CLASA A VIII-A PENTRU ANUL ȘCOLAR 2017-2018

Cercetările arată că, pentru facilitarea unei tranziții ușoare de la școală spre piața muncii, elevii trebuie să-și dezvolte abilități de explorare a carierei și să fie pregătiți să ia decizii bune legate de carieră pentru ei înșiși, cu ajutorul diriginților și al consilierilor școlari, care lucrează în parteneriat.

Activitatea de consiliere și orientare școlară are ca suport operațional principiile fundamentale ale educației: relația profesor-elev, formarea unui echilibru între caracterul formativ și informativ, cât mai accesibil elevilor.

Consilierul este o persoană cu o pregătire adecvată (licențiat în psihologie, pedagogie, sociologie, psihopedagogie specială), care desfășoară în școală activitatea de consiliere și orientare școlară și profesională, sprijinind diriginții, părinții și elevii. Pentru menținerea sănătății mentale a elevilor și a unui echilibru al societății, consilierea școlară trebuie privită ca o condiție imperativă și necesară.

Rolul consilierii și orientării școlare și profesionale face parte din propunerile și angajamentul MENCS în vederea integrării în Uniunea Europeană, ca element esențial în restructurarea sistemului educativ. Eficiența consilierii și orientării școlare privind relația dintre profesor și elev este favorizată de sistemul de învățământ, oferindu-i cadrul legal necesar.

Rolul activității de consiliere și orientare școlară și profesională și al consilierului este acela de a-l stimula pe tânăr să se regăsească prin ceea ce are mai valoros. Orientarea este o acțiune de îndrumare centrată pe individ. Ea pornește de la interesele acestuia, de la aptitudinile, de la înclinațiile sale și până la posibilitățile sale concrete de acces la o anumită carieră.

Studiile liceale și profesionale constituie etapa de școlarizare în care interesele profesionale trebuie să dobândească cristalizarea necesară opțiunii pe care o vor face elevii și părinții la sfârșitul ei. Performanțele obținute de elev în general, dar mai ales la disciplinele la care este evaluat, precum și alte rezultate ale activității școlare și extrașcolare vor deveni argumente pentru una din direcțiile de urmat.

În cadrul activităților de consiliere și orientare școlară și profesională desfășurate în școală sau în cadrul activităților extrașcolare, se urmărește:

- informarea elevilor și documentarea acestora cu privire la profilele ocupaționale, monografiile profesionale, ghiduri, lucrări de specialitate, filme de orientare școlară – profesională, prin vizite de documentare și participarea la activitatea practică din ateliere;
- valorificarea experiențelor personale pozitive ale elevilor și părinților acestora;
- exersarea alegerii diferitelor rute de formare profesională inițială sau continuă; simularea situațiilor favorabile bunei orientări (interviul de angajare, convorbirea telefonică);
- desfășurarea de activități orientate către punerea în practică a tehnicilor de căutare a unui loc de muncă (redactarea unui Curriculum Vitae, a unui proiect personal de dezvoltare a carierei, a unei scrisori de prezentare, a portofoliului personal).
- activități specifice și speciale inițiate de consilieri în instituții de profil (convorbire, consiliere, evaluare).

I.1. Servicii de dezvoltare a carierei oferite în învățământul preuniversitar.

Rolul consilierului școlar și al profesorului diriginte

Înainte de a putea analiza rolul consilierului școlar, este util să definim serviciile prin care elevii pot fi sprijiniți pentru a lua decizii legate de carieră. Aceste servicii cuprind: informare, educare, consiliere și orientare în carieră.

Definiții ale informării, educației, consilierii și orientării în carieră

Ghid de acțiune pentru consilierii școlari și profesorii diriginți

Servicii	Informare în carieră	Educație pentru carieră	Orientare în carieră	Consiliere în carieră	
Definiție	Furnizarea informațiilor	Este un program planificat de	Este o intervenție realizată de un	Consilierea în carieră este un	

	despre locuri de muncă, rute de formare educațională, dinamica pieței muncii. Acestea pot fi furnizate de: -bibliotecile de orientare în carieră din școli; -broșuri despre locuri de muncă și angajatori; -prospecte ale colegiilor și universităților; -informații de pe piața muncii; -site-uri specializate care oferă resurse on-line pe diferite teme legate de dezvoltarea carierei.	activități curriculare și experiențe de învățare. Scopul său este de a-i ajuta pe tineri să-și dezvolte cunoștințele și abilitățile necesare pentru a face alegeri de succes și pentru a administra tranziția de la perioada de studiu la un loc de muncă.	consilier instruit care îi ajută pe tineri să exploreze o gamă de opțiuni, pentru a corela informațiile cu propriile lor nevoi și circumstanțe și a lua decizii legate de orientarea în carieră, adică a progresa în învățare sau/și muncă. Orientarea în carieră poate include sau nu evaluarea psihometrică. Evaluarea psihometrică poate fi realizată numai de un psiholog format în utilizarea instrumentelor de evaluare pe care le utilizează.	proces în cadrul căruia consilierul și persoana consiliată (clientul) se află într-o relație dinamică și colaborativă care se centrează pe identificarea și atingerea scopurilor de carieră ale persoanei consiliate. Consilierul folosește un repertoriu divers de tehnici și metode pentru a facilita autocunoașterea, cunoașterea alternativelor de acțiune, luarea de decizii informate; clientul este, desigur, responsabil pentru propriile acțiuni(2).
Furnizor	Comunitatea	Profesori	Consilieri școlari	Consilieri școlari

	locală lărgită: angajatori, colegi, părinți. Profesori Diriginți, Consilieri școlari	Diriginți Consilieri școlari	Psihologi Diriginți și profesori – numai la un nivel BAZAL	Psihologi Diriginți și profesori – numai la un nivel BAZAL
--	--	---	--	--

Sursa: *Orientarea în carieră, Linda Stevenson, Mircea Miclea, Adrian Opre, București, Ed. Atelier Didactic, 2007*

Consilieri școlari sunt cei care la nivelul unităților de învățământ furnizează consiliere și orientare în carieră calificată elevilor. Consilierul va lucra în conformitate cu Codul de Etică și Standardele de Calitate pentru Orientare în Carieră care stabilește standardele pentru furnizarea unui serviciu profesionist.

Profesorii care consideră că elevii au nevoie de acest nivel de sprijin trebuie să îi pună în legătură cu serviciile psihopedagogice din școala lor.

Atât profesorii, cât și consilierii școlari joacă un rol important în a-i susține pe elevi în timpul activității școlare, pentru ca aceștia să-și dezvolte abilitățile de luare a deciziilor și a-i ghida în legătură cu opțiunile legate de orientarea în carieră.

Furnizarea educației și orientării în carieră în școli trebuie văzută ca un parteneriat între profesori și consilierii școlari, care joacă fiecare un rol important în dezvoltarea abilităților elevilor de a lua decizii.

În școlile în care sprijinul din partea serviciilor psihopedagogice este limitat este important ca diriginții să-și dezvolte abilitățile de educație și orientare bazală în carieră.

Responsabilitatea consilierilor școlari este de a-i ajuta pe elevi să elaboreze un plan de acțiune pentru orientare în carieră și de a-i îndruma să identifice posibile alegeri privind orientarea în carieră. Totuși, profesorii au o relație continuă cu elevii și sunt cei mai în măsură să susțină implementarea planurilor de acțiune legate de orientarea în carieră.

Comunitatea locală lărgită, incluzând părinți, angajatori locali și grupuri de colegi, pot susține procesul prin furnizarea de informații despre locuri de muncă și progresul în carieră, împărtășind elevilor propriile experiențe și interese.

Acest nivel de informare va constitui baza care va fi utilizată de profesori pentru:

- a-i ghida pe elevi în ceea ce privește oportunitățile de muncă, un nivel superior de educație și formare;

- a identifica elevii ale căror alegeri privind orientarea în carieră sunt nerealiste.

Acești elevi pot apela apoi la consilierii școlari pentru o orientare în carieră aprofundată. După luarea unei decizii, elevii trebuie să elaboreze un plan de acțiune în carieră care va ajuta să atingă un obiectiv realist de orientare în carieră.

Consilierii școlari și profesorii care oferă educație pentru carieră trebuie să adere la anumite principii prin care se asigură faptul că toți elevii primesc servicii de calitate, iar sprijinul pe care îl aceștia îl oferă trebuie să fie:

- **centrat pe elev:** consilierul școlar trebuie să înțeleagă nevoile fiecărui elev în parte, deoarece aspirațiile acestuia de orientare în carieră sunt unice. Ideile și preocupările lor legate de muncă trebuie să fie explorate în totalitate pentru a-i implica deplin în proces. Elevul trebuie să primească sprijin continuu pentru a lua o decizie realistă;
- **direcționat și sistematic:** orientarea în carieră este un proces normal prin care fiecare elev își va formula propriile idei despre muncă, într-o perioadă de timp determinată. Școlile trebuie să recunoască importanța acestui lucru și să asigure integrarea procesului în curriculum pentru maximizarea succesului. Elevii care se concentrează asupra carierei vor deveni mai motivați la școală, deoarece pot constata relevanța învățării pentru atingerea obiectivelor legate de profesie. Dacă școlile au o abordare sistematică a orientării profesionale, elevii vor recunoaște importanța unei planificări și este mai puțin probabil că vor face alegeri nerealiste;
- **orientat pe mai multe planuri:** orientarea în carieră trebuie să fie introdusă în școală în perioada gimnaziului, iar școlile trebuie să ofere o varietate de experiențe care îi vor ajuta pe elevi să facă alegeri realiste. Experiența de muncă și contactul cu angajatori locali îi ajută pe elevi să învețe la locul de muncă; ei vor putea să vadă ce înseamnă să muncești într-o fabrică, într-un birou sau într-un magazin învățând din experiență. Orientarea în carieră trebuie să se integreze în curriculum oricând este posibil, astfel încât eficiența să fie maximă; să implice elevii și comunitatea locală largită: elevul trebuie să fie implicat pe deplin în proces dacă trebuie să își asume responsabilitatea personală pentru propria

planificare a carierei, iar comunitatea locală lărgită joacă un rol important. Consilierii școlari au nevoie de profesori pentru a întări mecanismele de sprijin, pentru a realiza o revizuire și monitorizare continuă prin care să-i reasigure pe elevi că planificarea profesională este esențială pentru facilitarea unei tranziții reușite de la școală în lumea muncii;

- **relevant și accesibil:** relevanța planificării pentru orientarea în carieră trebuie să fie recunoscută în cadrul școlii și trebuie să existe sprijin disponibil specializat, oricând este necesar;
- **să furnizeze informații ușor de abordat:** elevii trebuie să aibă acces la informații ușor de accesat pentru a-și putea realiza propria explorare despre locuri de muncă și cariere care li se par interesante. Informațiile furnizate trebuie, de asemenea, să fie de actualitate și imparțiale.

Referințe

- (1) Dusseldorp Skills Forum and Careers Education Association of Victoria (1996, October) Careers Education for the next Millennium (www.dsfsf.org.au)
- (2) Post, A.; Borgen, W.; Amundson, N.; Washburn, C. (2002) Handbook on career counseling. A practical manual for developing, implementing and assessing career counselling services in higher education settings. UNESCO. Paris.

II. METODOLOGIA CERCETĂRII

În vederea cunoașterii opțiunilor școlare ale elevilor de clasa a VIII-a, pentru anul școlar 2017-2018 Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș a realizat cercetarea de față, în baza metodologiei specifice.

II.1. Scopul cercetării

Scopul cercetării este de a sonda opțiunile școlare ale elevilor de clasa a VIII-a din județul Maramureș pentru anul școlar 2017-2018 în vederea realizării unei orientări școlare eficiente și a prognozării rețelei școlare pentru anul școlar 2017-2018, la nivelul județului Maramureș.

II.2. Obiectivele cercetării

- ✓ identificarea intenției elevilor de a accede la nivelul de studiu liceal;
- ✓ cunoașterea distribuției opțiunilor școlare ale elevilor pe licee, filiere/ profiluri și specializări;
- ✓ facilitarea elaborării, pe baza concluziilor obținute, a proiectului planului de școlarizare pe anul școlar viitor.

II.3. Ipotezele cercetării

- ✓ Elevii absolvenți de gimnaziu optează pentru continuarea studiilor liceale, indiferent de mediul de rezidență, de gen și de zona de domiciliu.
- ✓ Opțiunea elevilor pentru o anumită unitate de învățământ este influențată de gradul de apropiere sau depărtare a acesteia de domiciliu.
- ✓ Elevii optează pentru un anumit traseu educațional, bazându-se mai mult pe preferințele personale sau aptitudinile/ deprinderile/ competențele personale sau rezultatele școlare decât pe opțiunile părinților.
- ✓ Elevii care nu-și continuă studiile provin mai degrabă din mediul rural decât din cel urban.

II.4. Descrierea grupului țintă și a eșantionului de cercetare

Cercetarea este una cantitativă, realizată pe bază de eșantion, cuprinzând elevi de clasa a VIII-a din cele 6 zone ale județului Maramureș:

- Zona Baia Mare
- Zona Sighetu Marmației
- Zona Vișeu - Borșa
- Zona Târgu Lăpuș
- Zona Codru
- Zona Chioar

Mărimea eșantionului este de 700 elevi și a fost stabilit păstrând proporțiile din populația totală a fiecărei zone. Eșantionul este reprezentativ pentru un interval de încredere de 95% cu o eroare de $\pm 5\%$.

II.5. Metoda de cercetare

La realizarea studiului s-a utilizat, ca metodă de cercetare, ancheta sociologică.

II.6. Instrumentul de măsură

Instrumentul de măsură utilizat este un chestionar cu 13 itemi care a fost aplicat elevilor de clasa a VIII-a cuprinși în eșantion.

II.7. Variabilele măsurate:

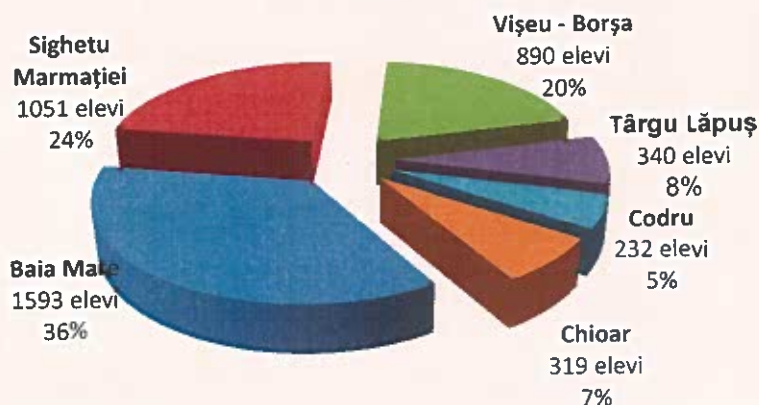
- unitățile școlare spre care se orientează elevii;
- filiera/ profilul;
- specializarea;
- persoanele care îi ajută pe elevi în luarea deciziei de carieră;
- criteriile care stau la baza alegerii liceului;
- motivele pentru care nu își continuă studiile unii dintre elevi.

II.8. Perioada de colectare a datelor:

Datele au fost colectate în perioada 27 octombrie – 07 noiembrie 2016.

II.9. Prelucrarea și interpretarea datelor:

Distribuția populației totale în funcție de zona de rezidență

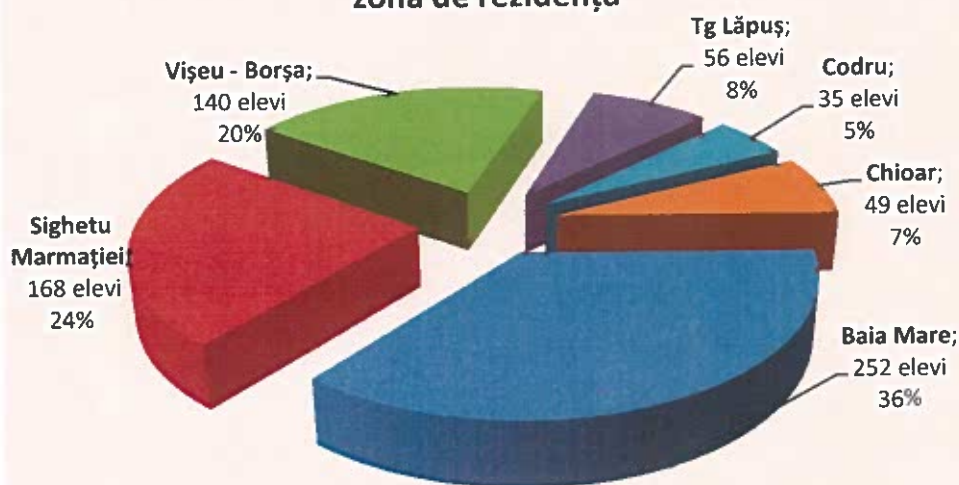


Graficul nr.1: Distribuția populației totale în funcție de mediul de rezidență

Populația totală a elevilor de clasa a VIII-a din județul Maramureș în anul școlar 2016-2017 este de **4425** de elevi, în scădere față de anul școlar precedent când în clasele a VIII-a erau înscrși 4639 de elevi. Cei 4425 de elevi din clasele a VIII-a sunt distribuiți pe zone astfel:

- **1593** de elevi sunt din zona **Baia Mare** și reprezintă un procent de 36% din totalul populației din județ;
- **1051** de elevi sunt din zona **Sighet** și reprezintă un procent de 24% din totalul populației din județ;
- **890** de elevi sunt din zona **Vișeu – Borșa** și reprezintă un procent de 20% din totalul populației din județ;
- **340** de elevi sunt din zona **Târgu Lăpuș** și reprezintă un procent de 8% din totalul populației din județ;
- **232** de elevi sunt din zona **Codru** și reprezintă un procent de 5% din totalul populației din județ;
- **319** de elevi sunt din zona **Chioar** și reprezintă 7% din totalul populației din județ.

Distribuția populației din eșantion în funcție de zona de rezidență



Graficul nr.2: Distribuția populației din eșantion în funcție de zona de rezidență

Din totalul populației de **4425** de elevi de clasa a VIII-a din județ, s-a extras un eșantion de **700** de elevi, respectând ponderea din populația totală, în funcție de zona de rezidență.

În zona Baia Mare au fost interviewați 252 de elevi din cei 700 de elevi cuprinși în eșantion, reprezentând un procent de 36% în eșantion, echivalent cu procentul din populația totală a zonei Baia Mare.

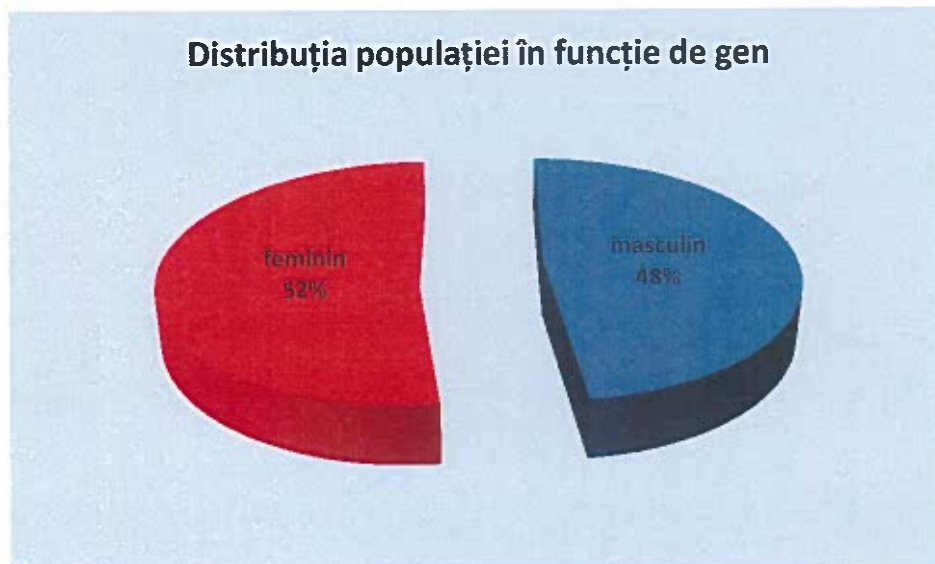
În zona Sighet au fost interviewați 168 de elevi din cei 700 de elevi cuprinși în eșantion, reprezentând un procent de 24% în eșantion, echivalent cu procentul din populația totală din această zonă.

În zona Vișeu-Borșa au fost interviewați 140 de elevi din cei 700 de elevi cuprinși în eșantion, reprezentând un procent de 20% în eșantion, echivalent cu procentul din populația totală din această zonă.

În zona Târgu Lăpuș au fost interviewați 56 de elevi din cei 700 de elevi cuprinși în eșantion, reprezentând un procent de 8% în eșantion, echivalent cu procentul din populația totală din această zonă.

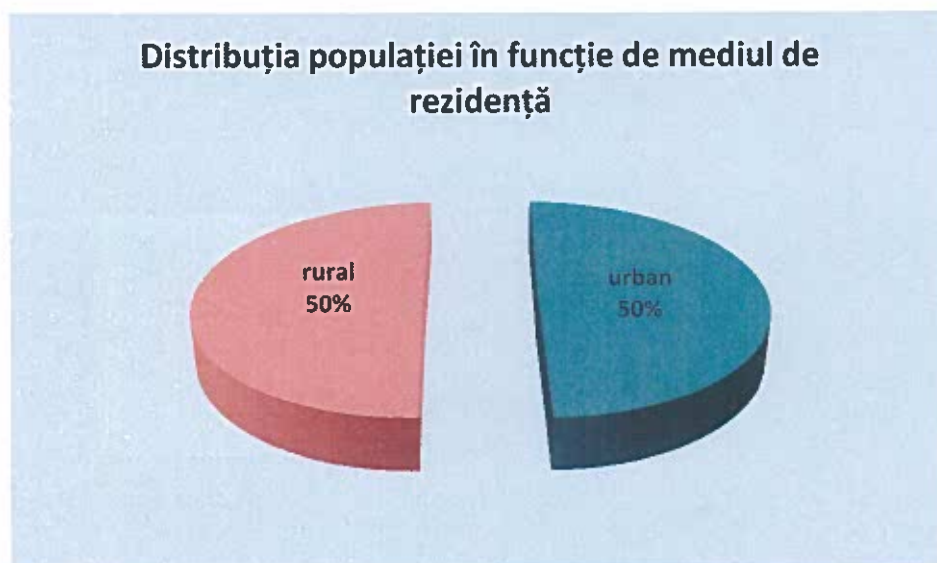
În zona Codru au fost interviewați 35 de elevi din cei 700 de elevi cuprinși în eșantion, reprezentând un procent de 5% în eșantion, echivalent cu procentul din populația totală din această zonă.

În zona Chioar au fost intervievați 49 de elevi din cei 700 de elevi cuprinși în eșantion, reprezentând un procent de 7% în eșantion, echivalent cu procentul din populația totală din această zonă.



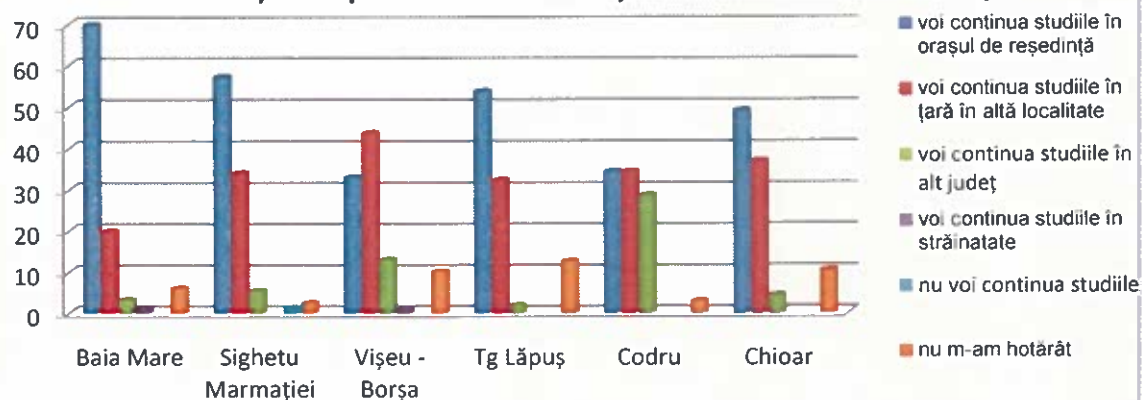
Graficul nr.3: Distribuția populației în funcție de gen

Ponderea fetelor și a băieților din eșantion este aproape egală. 52% fete și 48% băieți, cu 4 procente mai multe fete decât băieți. Se respectă tendința din populația totală referitor la distribuția femeilor și a bărbaților, femeile fiind în număr mai mare decât bărbații.



Graficul nr.4: Distribuția populației în funcție de mediul de rezidență

În ceea ce privește mediul de rezidență, s-au înregistrat ponderi egale pentru ele 2 medii de rezidență, rural și urban, astfel 50% dintre elevii intervievați provin din mediul rural și 50% provin din mediul urban.

III. Interpretarea cantitativă a rezultatelor**Ce veți face la sfârșitul clasei a VIII-a****Distribuția răspunsurilor în funcție de mediul de rezidență**

	Baia Mare	Sighetu Marmației	Vișeu - Borșa	Târgu Lăpuș	Codru	Chioar	Total
Voi continua studiile în orașul de reședință	69,8%	57,1%	32,9%	53,6%	34,3%	49%	54,9%
Voi continua studiile în altă localitate	19,8%	33,9%	43,6%	32,1%	34,3%	36,7%	30,9%
Voi continua studiile în alt județ	3,2%	5,4%	12,9%	1,8%	28,6%	4,1%	6,9%
Voi continua studiile în străinătate	1,2%	0	0,7%	0	0	0	0,6%
Nu voi continua studiile	0	1,2%	0	0	0	0	0,3%

Nu m-am hotărât	6%	2,4%	10%	12,5%	2,9%	10,2%	6,6%
Total	100,0 %	100,0%	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Graficul nr.5: Asociere între variabilele: Ce veți face la sfârșitul clasei a VIII-a și zona de rezidență

Analizând graficul, respectiv tabelul de mai sus se poate observa că elevii din **zona Baia Mare:**

- își vor continua studiile în țară, în orașul de reședință, în procent de 69,8%
- își vor continua studiile în țară, în altă localitate, în procent de 19,8%
- își vor continua studiile în alt județ, în procent de 3,2%
- își vor continua studiile în străinătate, în procent de 1,2%
- nehotărâți s-au declarat 6% elevi.

Elevii din **zona Sighet:**

- își vor continua studiile în țară, în orașul de reședință, în procent de 57,1%
- își vor continua studiile în țară, în altă localitate, în procent de 33,9%
- își vor continua studiile în alt județ, în procent de 5,4%
- nu-și vor continua studiile 1,2%
- nehotărâți s-au declarat 2,4%, elevi.

Elevii din **zona Vișeu Borșa:**

- își vor continua studiile în țară, în orașul de reședință, în procent de 32,9%
- își vor continua studiile în țară, în altă localitate, în procent de 43,6%
- își vor continua studiile în alt județ, în procent de 12,9%
- își vor continua studiile în străinătate, în procent de 0,7%
- nehotărâți s-au declarat 10% elevi.

Elevii din **zona Târgu Lăpuș:**

- își vor continua studiile în țară, în orașul de reședință, în procent de 53,6%
- își vor continua studiile în țară în altă localitate, în procent de 32,1%
- își vor continua studiile în alt județ, în procent de 1,8%
- nehotărâți s-au declarat 12,5% elevi.

Elevii din **zona Codru:**

- își vor continua studiile în țară, în orașul de reședință, în procent de 34,3%
- își vor continua studiile în țară, în altă localitate, în procent de 34,3%

- își vor continua studiile în alt județ, în procent de 28,6%
- nehotărâți s-au declarat 2,9% elevi.

Elevii din zona Chioar:

- își vor continua studiile în țară, în orașul de reședință, în procent de 49%
- își vor continua studiile în țară, în altă localitate, în procent de 36,7%
- își vor continua studiile în alt județ, în procent de 4,1%
- nehotărâți s-au declarat 10,2% elevi

Tabelul nr.1: Asociere între variabilele: Filiera/profilul și zona de rezidență?

Filiera/ Profilul	Zona						Total
	Baia Mare	Sighetu Marmatei	Vișeu – Borșa	Târgu Lăpuș	Codru	Chioar	
Teoretic-real	29,8%	21,1%	20,7%	19,6%	28,6%	28,6%	24,9%
Teoretic-uman	20,6%	16,9%	22,1%	37,5%	11,4%	4,1%	19,8%
Tehnologic-servicii	14,7%	11,4%	7,9%	8,9%	14,3%	16,3%	12,2%
Tehnologic-tehnic	7,5%	13,3%	10,0%	8,9%	11,4%	12,2%	10,0%
Vocațional-sportiv	4,8%	6,0%	7,9%	1,8%	5,7%	12,2%	6,0%
Vocațional-artistic	6,7%	5,4%	2,1%	3,6%	8,6%	6,1%	5,3%
Vocațional-pedagogic	1,6%	10,8%	2,1%	1,8%	2,9%	2,0%	4,0%
Vocațional-militar	1,6%	2,4%	2,1%	0	5,7%	2,0%	2,0%
Vocațional-teologic	1,2%	0	2,1%	1,8%	0	4,1%	1,3%
Tehnologic-resurse naturale și protecția mediului	0,8%	1,8%	0,7%	0	2,9%	2,0%	1,1%
Nu m-am hotărât	10,7%	10,8%	22,1%	16,1%	8,6%	10,2%	13,3%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

În zona Baia Mare cele mai căutate filiere/ profile sunt:

Filiera teoretică, profilele real 29,8% și uman 20,6%;

Filiera tehnologică, profilele servicii 14,7% și tehnic 7,5%;
Nehotărâți 10,7%.

În **zona Sighet** cele mai căutate filiere/ profile sunt:

Filiera teoretică, profilul real 21,1% și uman 16,9%;
Filiera tehnologică, profilele tehnic 13,3% și servicii 11,4%;
Filiera vocațională, profilul pedagogic 10,8%;
Nehotărâți 10,8%.

În **zona Vișeu-Borșa** cele mai căutate filiere/ profile sunt:

Filiera teoretică profilul uman 22,1% și real 20,7%;
Filiera tehnologică profilele tehnic 10% și servicii 7,9%;
Filiera vocațională, profilul sportiv 7,9%
Nehotărâți 22,1%.

În **zona Târgu Lăpuș** elevii preferă filierele/ profilele:

Filiera teoretică, profilul uman, în procent de 37,5% și profilul real în procent de 19,6%;
Filiera tehnologică, profilele tehnic și servicii, pentru cele două profile s-a înregistrat câte un procent de 8,9% pentru fiecare profil;
Nehotărâți 16,1%.

În **zona Codru** elevii se orientează cu precădere spre filierele/ profilele:

Filiera teoretică, profilul real, în procent de 28,6% și profilul uman 11,4%;
Filiera tehnologică, profilul servicii 14,3%;
Filiera tehnologică, profilul tehnic un procent de 11,4%;
Filiera vocațională, profilul artistic, în procent de 8,6%.
Nehotărâți 8,6%.

În **zona Chioar** filierele/ profilele pentru care optează elevii sunt:

Filiera teoretică, profilul real 28,6%;
Filiera tehnologică, profilul servicii 16,3% și profilul tehnic 12,2%;
Filiera vocațională, profilul sportiv 12,2%
Nehotărâți 10,2%.

Tabelul nr.2: Asociere între variabilele: Specializarea și zon de rezidență

Specializarea	Zona						Total
	Baia Mare	Sighetu Marmatei	Vișeu – Borșa	Târgu Lăpuș	Codru	Chioar	
Filologie	16,3%	20,6%	17,1%	19,6%	14,3%	6,1%	16,9%
Mate-info	21,0%	10,9%	9,3%	19,6%	20,0%	16,3%	15,8%
Științe ale naturii	11,1%	10,9%	12,1%	1,8%	8,6%	12,2%	10,5%
Mecanică	4,0%	10,3%	9,3%	8,9%	5,7%	16,3%	7,9%
Sport	4,8%	8,5%	9,3%	5,4%	8,6%	12,2%	7,3%
Economie și administrație	9,5%	3,0%	10,0%	1,8%	14,3%	2,0%	7,2%
Arte	7,1%	6,7%	2,9%	7,1%	8,6%	6,1%	6,2%
Turism și alimentație	5,2%	7,3%	2,1%	5,4%	8,6%	10,2%	5,6%
Științe sociale	4,0%	3,0%	5,7%	17,9%	0	4,1%	5,0%
Electronică	2,8%	2,4%	0,7%	3,6%	5,7%	0	2,3%
Religie	1,2%	0	2,9%	0	0	4,1%	1,3%
Industria lemnului	0	2,4%	0,7%	0	0	2,0%	0,9%
Estetica și igiena corpului	2,0%	0	0,7%	0	0	0	0,9%
Industria textilă	0,4%	1,2%	1,4%	0	0	0	0,7%
Comerț	0	1,2%	0	0	2,9%	4,1%	0,7%
Silvicultură	0,4%	0,6%	0	0	0	0	0,3%
Agricultură	0	0,6%	0,7%	0	0	0	0,3%
Protecția mediului	0	0	0,7%	0	0	0	0,1%
Nu m-am hotărât	10,3%	10,3%	14,3%	8,9%	2,9%	4,1%	10,2%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Elevii din **zona Baia Mare** preferă specializările matematică-informatică, în procent de 21%, filologie în procent de 16,3%, științele naturii 11,1%, economie și administrație 9,5%, și arte 7,1%.

În **zona Sighet** cel mai mare procent s-a înregistrat pentru specializarea filologie, 20,6%. Pentru specializările matematică-informatică, științele naturii și mecanică s-au înregistrat procente de 10,9%, pentru sport s-a înregistrat un procent de 8,5%, turism și alimentație 7,3% și arte 6,7%.

Elevii din **zona Vișeu-Borșa** preferă specializările: filologie, în procent de 17,1%, științe ale naturii 12,1%, economie și administrație 10% și câte un procent de 9,3% s-au înregistrat pentru specializările matematică-informatică, mecanică și sport.

În **zona Târgu Lăpuș** elevii se orientează în procente mai mari spre specializările filologie și matematică-informatică, înregistrând procente de 19,6%, științe sociale 17,9%, mecanică 8,9%, arte 7,1%.

În **zona Codru** elevii se orientează cu precădere spre specializările: matematică-informatică în procent de 20%, pentru filologie și economie și administrație s-a înregistrat câte un procent de 14,3% pentru fiecare specializare, pentru specializările științele naturii, turism și alimentație, arte, sport s-au înregistrat procente egale de 8,6%.

În **zona Chioar** elevii se orientează spre matematică-informatică și mecanică în procente egale, de 16,3%, științele naturii și sport în procente de 12,2% și turism și alimentație în procent de 10,2%.

Tabelul nr.3: Asociere între variabilele: Unitatea de învățământ spre care se orientează elevii și mediul de rezidență

Unitatea de învățământ	Zona						Total
	Baia Mare	Sighetu Marmatei	Vișeu – Borșa	Târgu Lăpuș	Codru	Chioar	
Colegiul Național „Vasile Lucaciu” Baia Mare	26,6 %	0,6%	2,9%	7,1%	14,3 %	8,2%	12,1%
Colegiul Național „Dragoș Vodă” Sighet	0	30,4%	2,9%	0	0	0	7,9%
Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” Baia Mare	9,9%	0,6%	2,1%	7,1%	22,9 %	18,4 %	7,1%

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare	10,7%	0	2,1%	10,7%	8,6%	6,1%	6,0%
Liceul Pedagogic „Regele Ferdinand” Sighet	0	21,4%	1,4%	0	0	0	5,4%
Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Viseu de Sus	0	0,6%	25,7%	0	0	0	5,3%
Liceul Tehnologic „Marmația” Sighet	0	17,9%	0,7%	0	0	0	4,4%
Colegiul Național „Gheorghe Șincai” Baia Mare	8,7%	0	2,1%	0	5,7%	6,1%	4,3%
Liceul Teoretic „Emil Racoviță” Baia Mare	6,3%	0	2,1%	3,6%	2,9%	4,1%	3,4%
Liceul Teoretic „Petru Rareș” Târgu Lăpuș	0	0	0	37,5%	0	0	3,0%
Colegiul de Arte Baia Mare	4,4%	1,8%	0	1,8%	5,7%	6,1%	2,9%
Liceul Forestier Sighet	0	10,1%	2,1%	0	0	0	2,9%
Liceul Sportiv Baia Mare	3,6%	0,6%	2,9%	1,8%	0	6,1%	2,6%
Liceul Tehnologic „Alexiu Berinde” Seini	5,6%	0	0	0	0	0	2,0%
Liceul Borșa	0	0	8,6%	0	0	0	1,7%
Colegiul Tehnologic „Anghel Saligny” Baia Mare	2,8%	0	0	1,8%	0	8,2%	1,7%
Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Mărturisitorul” Baia Mare	1,2%	0	1,4%	1,8%	0	6,1%	1,3%
Liceul Tehnologic Poienile de sub Munte	0	0	6,4%	0	0	0	1,3%
Liceul Militar „Mihai Viteazu” Alba Iulia	0,8%	0	2,9%	0	2,9%	2,0%	1,1%
Colegiul Tehnic „George Barițiu BM	2,4%	0	0	0	2,9%	0	1,0%
Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Târgu Lăpuș	0	0	0	10,7%	0	0	0,9%
Liceul Sportiv Cluj Napoca	0	3,0%	0,7%	0	0	0	0,9%
Liceul Tehnologic „Traian Vuia” Tauții Măgherauș	2,0%	0	0	0	0	0	0,7%
Colegiul Tehnologic „Aurel Vlaicu” Baia	0,4%	0	1,4%	0	2,9%	0	0,6%

Mare							
Liceul Teoretic „Nemeth Laszlo” Baia Mare	1,2%	0	0	0	0	2,0%	0,6%
Colegiul Tehnologic „Transilvania” Baia Mare	1,2%	0	0	0	0	0	0,4%
Colegiul Tehnologic de Transporturi Auto Baia Sprie	0	0	0	0	0	6,1%	0,4%
Colegiul Tehnologic „C. D. Nenițescu” Baia Mare	0,4%	0	0	0	0	4,1%	0,4%
Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Mărturisitorul” secția Sanitar Baia Mare	0,4%	0,6%	0	0	0	0	0,3%
Liceul Tehnologic „George Pop de Basești” Baia Mare	0	0	0	0	5,7%	0	0,3%
Liceul Pedagogic „Taras Sevcenko” Sighet	0	1,2%	0	0	0	0	0,3%
Liceul teologic Adventist „Maranatha” Cluj Napoca	0	0	1,4%	0	0	0	0,3%
Colegiul Național „Nicolae Bălcescu” Cluj Napoca	0	0	1,4%	0	0	0	0,3%
Liceul Militar Campulung	0	0,12%	0	0	0	0	0,2%
Colegiul Național „Emil Racoviță” Cluj Napoca	0	0	0,7%	0	0	0	0,1%
Colegiul Național „George Coșbuc” Cluj Napoca	0	0	0,7%	0	0	0	0,1%
Colegiul Tehnic „Elisa Zamfirescu” Satu Mare	0,4%	0	0	0	0	0	0,1%
Liceul Tehnologic „Alexandru Filipașcu” Petrova	0	0	0,7%	0	0	0	0,1%
Liceul Tehnologic „Dr. Florian Ulmeanu” Ulmeni	0	0	0	0	2,9%	0	0,1%
Liceul Tehnologic „Ionitã G. Andron” Negrești Oaș	0,4%	0	0	0	0	0	0,1%

Liceul Tehnologic Ocna Șugatag	0	0,6%	0	0	0	0	0,1%
Liceul Tehnologic Ruscova	0	0	0,7%	0	0	0	0,1%
Liceul „Ion Buteanu” Arad	0	0,6%	0	0	0	0	0,1%
Liceul Teoretic „Lucian Blaga” Cluj Napoca	0	0	0,7%	0	0	0	0,1%
Liceul Sportiv Bistrița	0	0	0,7%	0	0	0	0,1%
Liceul Sportiv Dej	0	0,6%	0	0	0	0	0,1%
Liceul Tehnologic „Octavian Goga” Rozavlea Profesională	0	1,2%	0	0	0	0	0,3%
Școala Gimnazială „ Lucian Blaga” Fărcașa profesională	0	0	0	0	2,9%	0	0,1%
Colegiul Tehologic „Anghel Saligny Baia Mare profesională	0	0	0	0	0	2,0%	0,1%
Liceul UCECOM „Spiru Haret” Baia Mare	0,4%	0	0	0	0	0	0,1%
Salzburg	0,4%	0	0	0	0	0	0,1%
nu m-am hotărât	9,9%	6,0%	24,3 %	16,1%	20,0 %	14,3 %	13,1 %
nu-mi continui studiile	0	1,2%	0	0	0	0	0,3%
Total	100,0 %	100,0%	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Pentru a vedea care sunt școlile spre care se orientează elevii în funcție de zona în care locuiesc, am realizat o asociere între școala pentru care optează și zona în care locuiesc, obținând următoarele date statistice:

În **zona Baia Mare** cel mai căutat liceu este Colegiul Național „Vasile Lucaciu” cu un procent de 26,6%, urmat de Colegiul Național „Mihai Eminescu” cu 10,7%, Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” cu un procent de 9,9%, și „Colegiul Național „Gheorghe Șincai” cu un procent de 8,7%. Spre Colegiul Național „Vasile Lucaciu” și Colegiul Național „Nicolae Titulescu” Baia Mare se orientează elevi în procente ridicate și din zonele Codru și Chioar.

În **zona Sighet** cel mai căutat liceu este Colegiul Național „Dragoș Vodă”, înregistrând un procent de 30,4%, urmat de Liceul Pedagogic „Regele Ferdinand” cu un procent de 21,4%,

Liceul Tehnologic „Marmația” cu un procent de 17,9% și Liceul Forestier cu un procent de 10,1%.

În zona **Vișeu Borșa** cele mai căutate licee sunt Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Vișeu de Sus, înregistrând un procent de 25,7% și Liceul Borșa cu un procent de 8,6%.

În zona **Târgu Lăpuș** cel mai căutat liceu este Liceul Teoretic „Petru Rareș”, înregistrând un procent de 37,5%, urmat de Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare și Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Târgu Lăpuș, înregistrând fiecare câte un procent de 10,7%.

În zona **Codru** cel mai căutat liceu este Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” din Baia Mare, înregistrând un procent de 22,9% și Colegiul Național „Vasile Lucaciu” Baia Mare, înregistrând un procent de 14,3%.

În zona **Chioar** cel mai căutat liceu este tot Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” din Baia Mare înregistrând un procent de 18,4%, urmat de Colegiul Național „Vasile Lucaciu” și Colegiul Tehnic „Anghel Saligny”, ambele din Baia Mare care au înregistrat câte un procent de 8,2%.

Analizând distribuția populației din tabelul de mai sus, realizată pe unități de învățământ și pe zone, se poate observa că cei mai mulți elevi se orientează spre unități de învățământ din zona de reședință. Excepții ar fi Colegiul Național „Vasile Lucaciu”, Colegiul Național „Mihai Eminescu” și Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” toate trei din Baia Mare spre care se orientează procente semnificative de elevi și din zonele Chioar, Codru și Târgu Lăpuș.

În ceea ce privește nehotărâții privind unitatea de învățământ, s-a înregistrat un procent de 13,1% din totalul eșantionului. Cel mai ridicat procent s-a înregistrat pentru zona Codru 20%.

Tabelul nr. 4: Asociere între variabilele: Criteriile de alegere a liceului și zona de rezidență

Criteriile de alegere a liceului	Zona						
	Baia Mare	Sighetu Marmației	Vișeu - Borșa	Târgu Lăpuș	Codru	Chioar	Total
Preferințele personale	45,6%	46,3%	45,3%	50%	54%	52,5%	46,1%
Rezultatele la învățătură	17,4%	18,1%	17,6%	19,2%	13,5%	11,25%	18%
Abilitați/aptitudini/deprinderi personale	19,3%	12,5%	13,5%	12,8%	24,3%	13,75%	16%
Preferințele părinților	8,4%	6%	12,5%	5,1%	5,5%	6,25%	7,9%
Recomnadările profesorilor	6,2%	7,8%	0,6%	2,6%	0%	2,5%	5%

Distanța unității de învățământ față de domiciliu	2,7%	3,6%	7,6%	10,3%	2,7%	1,25%	4%
Reomandările consilierului școlar	0,4%	5,7%	2,9%	0%	0%	12,5%	3%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Analizând criteriile după care elevii au optat pentru un liceu, se poate observa că în primul rând ei au ținut cont în decizia lor de preferințele personale indiferent de zona de reședință, apoi au ținut cont de rezultatele la învățătură urmate de abilități/aptitudini/deprinderi personale. Astfel:

În **zona Baia Mare** elevii au optat pentru un liceu în funcție de:

- preferințele personale 46,6%
- abilități/aptitudini/deprinderi personale 19,3%
- rezultatele la învățătură 17,4%

În **zona Sighet** elevii au optat pentru un liceu în funcție de:

- preferințele personale 46,3%
- rezultatele la învățătură 18,1%
- abilități/aptitudini/deprinderi personale 12,5%

În **zona Vișeu Borșa** elevii au optat pentru un liceu în funcție de:

- preferințele personale 45,3%
- rezultatele la învățătură 17,6%
- abilități/aptitudini/deprinderi personale 13,5%
- preferințele părinților 12,5%

În **zona Târgu Lăpuș** elevii au optat pentru un liceu în funcție de:

- preferințele personale 50%
- rezultatele la învățătură 19,2%
- abilități/aptitudini/deprinderi personale 12,8%
- distanța unității de învățământ față de domiciliu 10,3%

În **zona Codru** elevii au optat pentru un liceu în funcție de:

- preferințele personale 54%
- abilități/aptitudini/deprinderi personale 24,3%

- rezultatele la învățătură 13,5%

În **zona Chioar** elevii au optat pentru un liceu în funcție de:

- preferințele personale 52,5%
- abilități/aptitudini/deprinderi personale 13,75%
- consilierul școlar 12,5%
- rezultatele la învățătură 11,25%

Tabelul nr. 5: Asociere între variabilele persoanele care îi ajută pe elevi în luarea deciziei și zona de rezidență

Cine vă ajută în luarea deciziei?	Zona						
	Baia Mare	Sighetu Marmației	Vișeu – Borșa	Târgu Lăpuș	Codru	Chioar	Total
Părinții	49,7%	44,6%	61%	50%	52,3%	45,7%	50,4%
Singur	14,5%	24,2%	13%	20%	22,7%	18,6%	17,6%
Prietenii	15,2%	8,3%	11,4%	13,75%	9,1%	10%	12,1%
Profesorii	12,7%	13%	3,8%	12,5%	13,6%	12,9%	11,1%
Colegii	5%	3,3%	3,8%	2,5%	2,3%	1,4%	3,8%
Consilierul școlar	0,5%	5,8%	3,2%	1,25%	0	8,6%	2,9%
Alte persoane	2,4%	0,8%	2,7%	0	0	2,8%	1,8%
Nu m-am decis	0	0	1,1%	0	0	0	0,3%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

În ceea ce privește persoanele care îi sprijină pe elevi în luarea deciziei se poate observa că în toate zonele părinții au cumulat procentul cel mai mare din răspunsurile obținute din partea elevilor. Astfel:

În **zona Baia Mare** elevii sunt sprijiniți în luarea deciziei de:

- părinți (49,7% din răspunsuri), prieteni (15,2% din răspunsuri), profesori (12,7% din răspunsuri), iar 14,5% din răspunsuri s-au înregistrat pentru cei ce au luat decizia singuri.

În **zona Sighet** elevii sunt sprijiniți în luarea deciziei de:

- părinți (44,6% din răspunsuri), profesori (13% din răspunsuri), iar 24,2% din răspunsuri s-au înregistrat pentru cei ce au luat decizia singuri.

În zona **Vișeu Borșa** elevii sunt sprijiniți în luarea deciziei de:

- părinți (61% din răspunsuri), prieteni (11,4% din răspunsuri), iar 13% din răspunsuri s-au înregistrat pentru cei ce au luat decizia singuri.

În zona **Târgu Lăpuș** elevii sunt sprijiniți în luarea deciziei de:

- părinți (50% din răspunsuri), prieteni (13,75% din răspunsuri), profesori (12,5% din răspunsuri), iar 20% din răspunsuri s-au înregistrat pentru cei ce au luat decizia singuri.

În zona **Codru** elevii sunt sprijiniți în luarea deciziei de:

- părinți (52,3% din răspunsuri), profesori (13,6% din răspunsuri), iar 22,7% din răspunsuri s-au înregistrat pentru cei ce au luat decizia singuri.

În zona **Chioar** elevii sunt sprijiniți în luarea deciziei de:

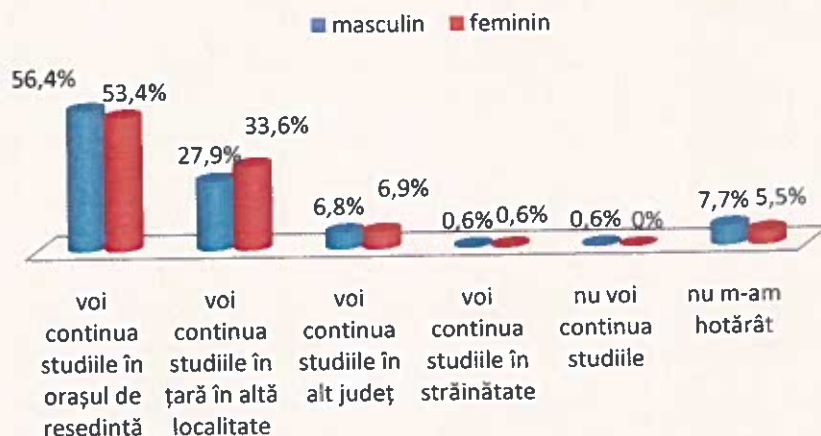
- părinți (45,7% din răspunsuri), profesori (12,9%, prietenii 10% din răspunsuri, iar 18,6% din răspunsuri s-au înregistrat pentru cei ce au luat decizia singuri.

Tabelul nr.6: Alte persoane care îi ajută pe elevi în luarea deciziei

Alte persoane care i-au sprijinit pe elevi în luarea deciziei	Nr. răspunsuri
Frații	7
Bunicii	3
Alte rude	2
Diriginta	1
Veri	1
Total	14

Elevii se mai consultă în luarea deciziei și cu frații, bunicii, alte rude, verișori și diriginte.

Ce veți face la sfârșitul clasei a VIII-a Distribuție în funcție de gen



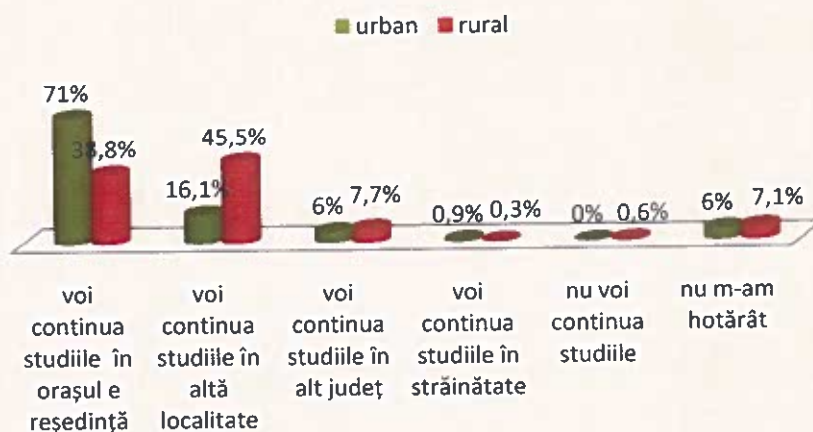
Graficul nr.7: Asociere între variabilele: Ce veți face la sfârșitul clasei a VIII-a și gen

Din graficul de mai sus reiese faptul că fetele înregistrează un procent (33,6%) mai ridicat decât băieții (27,9%) pentru varianta de răspuns *voi continua studiile în țară în altă localitate*.

Pentru varianta de răspuns *nu-mi continui studiile* s-a înregistrat un procent de 0,6% pentru băieți. Fetele își continuă toate școala.

De asemenea s-a înregistrat un procent mai ridicat de nehotărâți pentru băieți (7,7% băieți și 5,5% fete)

Ce veți face la sfârșitul clasei a VIII-a Distribuție în funcție de mediul de rezidență



Graficul nr.8: Asociere între variabilele: Ce veți face la sfârșitul clasei a VIII-a și mediul de rezidență

E firesc ca pentru elevii din mediul rural procentul să fie mai ridicat pentru varianta de răspuns *voi continua studiile în altă localitate*. Elevii care nu-și continuă studiile provin din mediul rural.

Tabelul nr.8: Asociere între variabilele: Principalul motiv pentru care nu-și continuă unii elevi studiile și zona de rezidență

Care este principalul motiv pentru care nu vă continuați studiile?		Zona Sighetu Marmației	Total
		i	
Care este principalul motiv pentru care nu vă continuați studiile?	Carențele financiare	1	1
	decizia părinților	1	1
Total		2	2

Din cei 700 de elevi cuprinși în eșantion, 2 elevi au declarat că nu își vor continua studiile la sfârșitul clasei a VIII-a. Cei doi elevi provin din zona Sighet, din mediul rural și sunt de gen masculin.

Principalele motive menționate de aceștia, pentru care nu-și continuă studiile, sunt carențele financiare și decizia părinților.

IV. CONCLUZII

Studiul de față are un caracter orientativ. Datele au fost colectate la începutul lunii noiembrie 2016, astfel încât opțiunile școlare ale elevilor în privința continuării studiilor și a școlii pe care o vor urma se pot schimba până la sfârșitul anului școlar, atât în cadrul familiei, a activităților de consiliere și orientare, cât și ulterior, datorită Târgului de Oferte Educaționale, unde vor fi promovate ofertele liceelor.

Important de reținut!

În interpretarea datelor acestui studiu ținem seama și de numărul destul de mare al elevilor care la data aplicării chestionarului s-au declarat nehotărâți.

Marja de eroare stabilită pentru eșantion este de $\pm 5\%$.

Majoritatea elevilor din județ își continuă studiile în țară, în orașul de reședință, respectiv în alt oraș, în funcție de profilul și specializările spre care se orientează. Din cei 700 de elevi intervievați doar doi au declarat că nu-și vor continua studiile, aceștia având reședința în zona Sighet, în mediul rural și sunt de gen masculin. *Astfel se confirmă ipoteza nr.1* conform căreia elevii își continuă studiile indiferent de zona în care locuiesc, de gen și mediul de rezidență. Și *ipoteza nr.4 se confirmă* conform căreia mai degrabă elevii din mediul rural nu-și continuă studiile, cei doi elevi care au declarat că nu-și continuă studiile locuiesc în mediul rural.

Filierele/ profilele cele mai căutate din județ sunt: teoretic, (teoretic-real și teoretic-uman), tehnologic servicii și tehnologic tehnic. În unele zone, precum Sighet, un procent ridicat îl înregistrează și filiera/profilul vocațional-pedagogic, iar în zona Vișeu Borșa și Chioar un procent ridicat s-a înregistrat și pentru filiera/profilul vocațional-sportiv.

Specializările cele mai căutate sunt matematică-informatică și filologie, urmate de științele naturii. În zonele Baia Mare, Vișeu-Borșa și Codru este de menționat și specializarea economie și administrație. În zonele Sighet, Vișeu-Borșa, Codru și Chioar s-au înregistrat procente ridicate și pentru specializările mecanică și sport. În zona Târgu Lăpuș s-a înregistrat un procent ridicat pentru specializarea științe sociale.

Liceul spre care se orientează elevii pentru a continua studiile este mai degrabă ales în funcție de preferințele personale, abilități/ aptitudini/ deprinderi personale, rezultatele la învățătură. *Astfel, ipoteza 3 se confirmă*, conform acestei ipoteze elevii țin cont mai degrabă de preferințele lor decât de cele ale părinților.

Se poate observa că criteriul distanței unității de învățământ față de școală a cumulat procente nesemnificative. În consecință, *ipoteza 2 se infirmă*. Conform acestei ipoteze elevii ar ține cont de distanța față de unitatea de învățământ, preferând să fie cât mai aproape de casă.

În luarea deciziei privind liceul pentru care optează, elevii se consultă sau sunt influențați cel mai adesea de părinți sau iau decizia singuri. Valori mai ridicate au mai înregistrat profesorii și prietenii.

Unitățile de învățământ cele mai căutate de absolvenții de gimnaziu în județul Maramureș sunt:

- În zona Baia Mare cele mai căutate licee sunt: Colegiul Național „Vasile Lucaciu”, Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Colegiul Economic „Nicolae Titulescu”, Colegiul Național „Gheorghe Șincai”. Este de menționat faptul că Colegiul Național „Vasile Lucaciu” înregistrează procente ridicate și în zonele Chioar și Codru, iar în Târgu Lăpuș un procent ridicat se înregistrează și pentru Colegiul Național „Mihai Eminescu”.
- În zona Sighet cele mai căutate licee sunt Colegiul Național „Dragoș Vodă”, Liceul Pedagogic „Regele Ferdinand”, Liceul Tehnologic „Marmația” și Liceul Forestier din Sighetu Marmăției.
- În zona Vișeu-Borșa cele mai căutate licee sunt Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Vișeu de Sus și Liceul Borșa.
- În zona Târgu Lăpuș cele mai căutate licee sunt Liceul Teoretic „Petru Rareș”, Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Baia Mare și Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” din Târgu Lăpuș, cele două licee înregistrând procente egale.
- În zona Codru cele mai căutate licee sunt: Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” din Baia Mare și Colegiul Național „Vasile Lucaciu” din Baia Mare.
- În zona Chioar cele mai căutate licee sunt Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” Baia Mare cu cel mai mare procent, urmat de Colegiul Național „Vasile Lucaciu” din Baia Mare și Colegiul Tehnic „Anghel Saligny” Baia Mare înregistrând procente egale.

Este important de subliniat faptul că se înregistrează o tendință de a continua studiile în aceeași unitate de învățământ la absolvirea clasei a VIII-a la elevii care frecventează unități de învățământ care au atât nivel gimnazial cât și liceal. Cum ar fi de exemplu: Colegiul Național „Vasile Lucaciu” din Baia Mare.

Nu sunt de neglijat nici elevii care s-au declarat nehotărâți. S-au înregistrat procente destul de mari pentru elevii indeciși atât în ceea ce privește unitatea de învățământ cât și filiere/profilele și specializările. Decizia acestora va modifica rezultatele obținute la această dată. De aceea numărul mare de indeciși conferă și el un caracter orientativ studiului de față.

V. BIBLIOGRAFIE

Jigău, M., (2000), Consiliere și orientare. Ghid, CNROP, București

Stevenson, L., Miclea, M., Opre, A., Orientarea în carieră - București: Atelier Didactic, 2007

The American School Counselor Association (ASCA), 2014 - <http://eric.ed.gov/?id=ED457463>

Dusseldorp Skills Forum and Careers Education Association of Victoria (1996, October),
Careers Education for the next Millennium (www.dsf.org.au)

Interim report of the Working Group on 14-19 Reform in England 2005 (www.14-19reform.gov.uk)

Ministrul Educatiei și Cercetării (2005), Aria curriculară Consiliere și orientare, București
(www.cnrop@ise.ro)

Ministerul Educatiei și Cercetarii (2004), Cod etic și standarde de calitate în consilierea carierei,
București (www.cnrop@ise.ro)

Director CJRAE Maramureș,

Coordonator CJAP Maramureș,

Conf. univ. dr. Delia Mariana ARDELEAN

consilier școlar, Adela Ioana BONTOS



Consilier școlar,
Luminița Georgescu

VI. ANEXE

Anexa 1

EȘANTION

privind opțiunile școlare ale elevilor de clasa a VIII-a

Nr. crt.	UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT	Nr. total elevi în școală	Nr. elevi eșantion	Pas statistic
1	Școala Gimnazială "Avram Iancu" Baia Mare	53	30	2
2	Școala Gimnazială "Lucian Blaga" Baia Mare	92	50	2
3	Colegiul Național "Vasile Lucaciu" Baia Mare	66	38	2
4	Școala Gimnazială "I.L.Caragiale" Baia Mare	32	18	2
5	Școala Gimnazială "Ioan Slavici" Tăuții De Sus	38	20	2
6	Școala Gimnazială Dumbrăvița	36	20	2
7	Liceul Tehnologic "Traian Vuia" Tăuții Măgherauș	52	28	2
8	Liceul Tehnologic Agricol "Alexiu Berinde" Seini	85	48	2
9	Școala Gimnazială Nr.2 Sighetu Marmăției	38	18	2
10	Școala Gimnazială Nr.10 Sighetu Marmăției	59	30	2
11	Liceul Pedagogic "Regele Ferdinand" Sighetu Marmăției	68	34	2
12	Școala Gimnazială "Mircea Vulcănescu" Bârsana	43	22	2
13	Școala Gimnazială Bogdan Vodă	15	9	2
14	Liceul Tehnologic Ocna Șugatag	36	18	2
15	Școala Gimnazială Rona De Sus	52	27	2
16	Școala Gimnazială Săpânța	21	10	2
17	Școala Gimnazială Nr.7 Borșa	45	25	2
18	Școala Gimnazială Nr.7 Vișeu De Sus	65	35	2
19	Școala Gimnazială Crasna Vișeuului	21	11	2
20	Liceul Tehnologic Poienile de sub Munte	88	48	2
21	Liceul Tehnologic Ruscova	38	21	2
22	Liceul Teoretic "Petru Rareș" Târgu Lăpuș	35	11	3
23	Școala Gimnazială "Nicolae Steinhardt" Rohia	29	10	3
24	Școala Gimnazială Copalnic Mănăstur	63	21	3
25	Școala Gimnazială Cupșeni	18	6	3
26	Școala Gimnazială "Florea Mureșanu" Suciu de Sus	26	8	3
27	Școala Gimnazială Ardușat	15	5	3
28	Școala Gimnazială Asuaju de Sus	14	5	3
29	Școala Gimnazială "Lucian Blaga" Fărcașa	46	16	3
30	Școala Gimnazială Băsești	11	4	3
31	Școala Gimnazială "Kos Karoly" Arduzel	15	5	3
32	Școala Gimnazială "Ion Popescu de Coaș" Coaș	12	4	3
33	Școala Gimnazială "Petofi Sandor" Coltău	53	17	3
34	Școala Gimnazială Remetea Chioarului	23	8	3
35	Școala Gimnazială Mireșu Mare	54	18	3
36	Școala Gimnazială "Dr. Teodor Mihali" Boiu Mare	5	2	3
TOTAL		1462	700	

Anexa 2

CHESTIONAR

privind opțiunile școlare ale elevilor de clasa a VIII-a

Chestionarul de mai jos vizează opțiunile voastre școlare după terminarea clasei a VIII-a. Vă rugăm să dați câte un răspuns la fiecare întrebare, prin încercuirea numărului corespunzător alegerii voastre. Nu lăsați întrebare fără răspuns. Dacă nu vă regăsiți la unele întrebări, fie că vă continuați studiile, fie că nu, atunci încercuiți varianta **88.NC** care înseamnă „**nu este cazul**” (exemplu: dacă vă continuați studiile, atunci la setul de întrebări care se referă la cei care nu își continuă studiile, încercuiți numărul **88.NC** la toate întrebările din acel set). De asemenea vă rog să țineți cont de numărul de variante de răspuns pe care puteți să le încercuiți. La fiecare întrebare este specificat numărul de variante de răspuns pe care le puteți încercui.

Q1. Sunteți elevi în clasa a VIII-a. Ce veți face la finalul acestui ciclu de învățământ?
(un singur răspuns)

1. voi continua studiile în țară, în orașul de reședință
2. voi continua studiile în țară, în altă localitate
3. voi continua studiile în alt județ
4. voi continua studiile în străinătate
5. nu voi continua studiile
6. nu m-am hotărât

Q2. Dacă vă continuați studiile. Care este filiera/profilul spre care vă orientați? (un singur răspuns)

1. teoretic - real (mate-info, științe ale naturii)
2. teoretic - uman (științe sociale, filologie)
3. vocațional – sportiv (atletism, înot, gimnastică ritmică și sportivă, clasă mozaic, fotbal)
4. vocațional - artistic (muzică, arte plastice și decorative, arhitectură arte ambientale și design, coregrafie, arta actorului)
5. vocațional - teologic (teologie: patrimoniu cultural, ortodoxă, catolică, unitariană, reformată, adventistă, musulmană, baptistă, penticostală)
6. vocațional - pedagogic (învățător-educator, bibliotecar–documentarist, instructor animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar)
7. vocațional – militar (științe sociale, mate-info)
8. tehnologic - tehnic (electronică și automatizări, mecanică, electromecanică, industrie textilă și pielărie, construcții instalații și lucrări publice, fabricarea produselor din lemn)
9. tehnologic - servicii (economie și administrație, turism și alimentație, comerț, estetica și igiena corpului uman)
10. tehnologic - resurse naturale și protecția mediului (silvicultură, industrie alimentară, protecția mediului, agricultură și chimie industrială)
11. nu m-am hotărât
88. NC

Q3. Dacă vă continuați studiile. Care este specializarea spre care vă orientați?

(un singur răspuns)

1. mate-info
2. științe ale naturii
3. filologie
4. științe sociale
5. sport (atletism, înot, gimnastică ritmică și sportivă, clasă mozaic, fotbal)
6. arte (muzică, arte plastice și decorative, arhitectură arte ambientale și design, coregrafie, arta actorului)
7. mecanică
8. electronică
9. industrie textilă
10. industria lemnului
11. comerț
12. economie și administrație
13. turism și alimentație
14. estetica și igiena corpului
15. silvicultură
16. protecția mediului
17. agricultură
18. chimie industrială
19. religie (teologie: patrimoniu cultural, ortodoxă, catolică, unitariană, reformată, adventistă, musulmană, baptistă, penticostală)
20. nu m-am hotărât
88. NC

Q4. Dacă vă continuați studiile. Care este unitatea școlară spre care vă orientați?
(un singur răspuns)

88. NC

Q5. Dacă vă continuați studiile. Liceul spre care vă orientați l-ați ales în funcție de:
(răspuns multiplu)

1. preferințele personale
2. abilități/aptitudini/deprinderi personale
3. distanța unității de învățământ față de domiciliu (grad de apropiere de casă)
4. preferințele părinților
5. recomandările profesorilor
6. recomandările consilierului școlar
7. rezultatele la învățătură
88. NC

Q6. (Pentru toți respondenții) Cine vă ajută în luarea deciziei? (răspuns multiplu)

1. părinții
2. colegii
3. prietenii
4. profesorii
5. psihologul/ consilierul școlar

6. am luat decizia singur

7. alte persoane. care? _____

Q7. Dacă nu vă continuați studiile. Care este principalul motiv pentru care nu vă continuați studiile?

(un singur răspuns)

1. carențele financiare (lipsa banilor)

2. decizia părinților

3. alte motive. Care? _____

88. NC

Q8. Dacă nu vă continuați studiile. Ce intenționați să faceți după absolvirea studiilor gimnaziale (terminarea clasei a VIII-a).

88. NC

Date demografice

Q9. Sex:

1. masculin

2. feminin

Q10. Vârsta: _____

Q11. Mediul de rezidență:

1. urban

2. rural

Q12. Ultima școală absolvită de părinți (un singur răspuns):

Tata	Mama
1. fără școală	1. fără școală
2. 8 clase	2. 8 clase
3. școală profesională	3. școală profesională
4. liceu	4. liceu
5. studii postliceale	5. studii postliceale
6. studii universitare (facultate)	6. studii universitare (facultate)

Q13. Școala: _____

Legenda: NC = Nu este cazul

Anexa 3

Elaborarea politicii școlii privind educația și orientarea în carieră

Este necesară elaborarea în scris a politicii de educație și orientare în carieră pentru a demonstra:

- înțelegerea nevoilor elevilor privind orientarea în carieră;
- cum se vor satisface aceste nevoi;
- cum se vor respecta cerințele statutare/așteptările Ministerului

Structura documentului de politică școlară privind educația și orientarea în carieră:

Titlu:

- Numele instituției
- Politică de educație și orientare în carieră

Introducere:

- Argumentare pentru educația și orientarea profesională
- Angajamentul școlii
- Elaborarea politicii
- Relaționarea cu alte politici școlare

Scopuri:

- Dezvoltarea personală
- Explorarea carierei profesionale
- Managementul carierei

Obiective: Modul în care școala își planifică atingerea obiectivelor

• Implementare:

- Personal
- Management
- Personal
- Curriculum – plan care include și activitățile realizate de către alți parteneri
- Parteneriat – cu cine va lucra școala pentru livrarea programului
- Resurse – inclusiv bugetul
- Dezvoltarea personalului
- Planuri de monitorizare, revizuire și evaluare

▪ Aprobare:

- Semnături
- Data
- Date de revizuire

Un exemplu complet de politică a școlii privind educația și orientarea pentru carieră este disponibil în limba engleză pe site-ul www.cegnet.co.uk.

Exemple de documente de politică școlară în domeniul parteneriatului școală-comunitate și cel al rețelelor de colaborare între școli sunt incluse în alte publicații elaborate în cadrul proiectului și anume **„Politici și procedurii de creare a unor parteneriate locale - ghid pentru liceele din mediul rural“** și **„Dezvoltarea de rețele de colaborare între școli- ghid pentru liceele din mediul rural“**